

GEOGRAPHICA
ET HISTORICA
HERODOTI,

Quæ Latinè MELA exscripsit,

παράλληλως concinnata,

AB

AND. SCHOTTO ANTVERPIANO
Græcarum literarum in Academia
Toletana doctore.

ANTVERPIAE,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXXVII.

20

GEOGRAPHICA
ET HISTORICA
HERODOTI,

Quæ Latinè MELA exscripsit,

παρὰλλήλως concinnata,

A B

AND. SCHOTTO ANTVERPIANO
Græcarum literarum in Academia
Toletana doctore.

ANTVERPIAE,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXXII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

5300 S. DICKINSON DRIVE

CHICAGO, ILLINOIS 60637

TEL: 773-936-3700

41

PHYSICS 411

IACOBO SCHOTTO

FRANC. F. PATRICIO ANTVER-
PIANO D. DE BOVTERSEM ET R. P.
ANTVERP. AB ELEEMOSYNIS, FRATRI SVO
CARISS. AND. SCHOTTVS LIB. MER. DD.

ECTE M. Porcius Cato, in Originibus, non minus otij, quàm negotij dādam esse rationem censuit: & Scipionem illum qui primus Africanus est appellatus, dicere solitum accepimus, numquam se minus otiosum, solumque esse, quàm cum solus esse videretur. Ea est enim ingenij vis, ea agitatio, in hominibus μερμέροis, & eruditis, nullum ut sine fruge tempus transigant, quin vel secum ipsi commententur, vel cum libris litteratisq. hominibus colloquantur. Nec dubito, mi frater, quin plurimi, quòd tamquam ad mercatum bonarum artium profectus sim; hanc studiorum meorum peregrinationem, more institutòque maiorum inchoatam, otium interpretentur. Ego verò vel χολὴν, vel λέχλω dici facile patior, dum hinc prudentiam ad omnem Reipub. usum parari, eruditio- nēque augeri mihi vicissim concedant: qualis in Ulysse πολυ- τερόω laudatur, qui Πολλῶν ἀνδρώπων ἴδεν ἄσπεα, καὶ νόον ἔγνω: Equidem ut mee peregrinationis fructus aliquando exstet, dabo operam, si vita suppedabit: iam enim Bibliotheca, apud te de- posita, careo. Quoniam verò te absentiam mei molestè ferre cre- bris litteris amicè significasti, ut hoc desiderium si non tollere, mi- tigare saltem aliqua ex parte quēam; mitto ad te Pomponium Me- lam scriptorem Hispanum (quem in ipso itinere Hispaniensi Iti- nerarij vice fungentem magnam partem fecimus meliorem & Commentario explicauimus) recens cum Herodoto comparatum. Id enim optimum commentandi genus semper existimaui, quo di-

4
giti ad fontes intenduntur, & Latina cum Grecis, unde illa flu-
xerunt, committuntur. Hinc certè magna ad Lectorem utilitas
redit: Partim ut cum Grecis Latina coniungens, par sit in utrius-
que orationis facultate; partim ut non semper antiquos verba ap-
pendere solitos, sæpius etiam liberius euagatos intellegat. Aliud est
enim Interpretem agere, alienis que vestigiis perpetuò insistere;
aliud hinc inde mutuari, quasiq; usucapionis iure facere suum, &
in succum neruóque conuertere. Tu verò, mi frater, tanquam ex
me natum partum amplectere, qui mihi ad studia excolenda auctor
semper, hortatorque exististi: re, consilioque iam inde à puero
humaniter iuisti, Franc. parentem optimum, ut largè suppedi-
taret, animando: & sortem meam, ut omnium præstantissimam
laudando, quam assiduè cum tua commutare velle diceres: quòd
procul à negotiis, ambitione, strepitu forensi, à tumultu, & factio-
nibus abhorrens in otio litterar. verser, immortalitatis studio fla-
grans. Gentem adhuc SCHOTTORVM, non ignobilem, litteris
etiam inclarescere, & cum omni posteritate adæquari sæpe gau-
sus es. Ego verò singularem prudentiam tuam Naturæ beneficio
comparatam, numquam satis admirari soleo; qualis haud scio an
in alio ciue reperiri possit: ut si de Rep. quæq; in disputationem ca-
dere solet, re omni, ponere quis velit, ita disertè, ita copiosè sine
omni perturbatione differas, ut ab ore pendentes obstupescant, sem-
pèrque prudentiores discedant: verumque esse exemplo tuo confir-
mes, in eloquentia, tametsi dux certior ars esse existimetur, pluri-
mum valere Naturam. Quæ res facit, ut ciues omnes tui te ad-
mirentur, & ament: exteri etiam, qui te libenter vtuntur, plures
huiusmodi Zephyros in Rep. egregiis ceteroquin viris opibúsque
refertissima, exoptent. Te igitur in omni sermone absentem præ-
dicare, in ore & oculis ferre; te suspicere consueuerunt. Sed mihi
tempero, ne mutuum muli. Iure enim illud Comici Adelphis
vsurpauero:

Nunquam ita magnificè quidquam dicam, id virtus quin
superet tua:

Itaque vnã hanc rem me habere præter alios, præcipuam
arbitror:

Fratrem

5

Fratrem homini neminem esse primarium artium magis principem.

Hoc tantum in praesens: prudenter iudicasse S. P. Q. Antuerpianum, qui Te, laborante, & tantum non afflictâ patria, in IV. Virum ordinem, qui ab Eleemosynis sunt, adoptarunt: quo nullus maior in florentiss. illa ciuitate honor, Senatorio etiam & Consulari honorificentior, utilior certè. Hic enim vulgi studio, & ambitu, prensandôque paratur, ab iis, qui fumosis maiorum imaginibus se iactant; Vestri verò ordinis dignitas non nisi O. B. de R. P. meritis tribuitur, & longo usu experimentisque probatis; ac potentioribus, qui inopes subleuent, & foveant. Qua una virtute vrbs hætenus salua permansit, post pestilentem illam stragem, qua olim penè exhausta interierat (quo tempore & parens noster eandem dignitatem, summa cum laude, & bono publico gessit) postque unam alteramve direptionem militarem, & conflagrationem: quæ, ut norunt omnes, maximam partem ad nostram familiam pertinuit, quòd ciuium nemo maiorem iacturam bonorum fecerit; incensis, solòque æquatis quaternis turritis ædibus omnium augustissimis. Sed quid vulnus, cui iam dies ipsa cicatricem obduxit, refrico? Certè in summa calamitate, singularis illa tua constantia eluxit, an preluxit potius? qua animum præceptis Christianæ Philosophiæ ad quemuis fortunæ impetum obfirmasti: Taceo prudentiam, qua iure optimo familiam ducis: In quem tota domus inclinata recumbit; ita rerum nostrarum satagis, ac si pater sis: quæq; R. P. in summo discrimine minimè deserendam putasti. Sed omnium suffragiis, tametsi repugnares diu, renunciatus, laboranti patriæ succurris: quum nunquam maior pauperum copia, vastatis agris, exspoliatis finitimis, iterumque direptis: Agriculis fame, ferro, peste, frigore, & mærore contabescentibus, ciuibus etiam nuper quam plurimis febris ardentissima absumptis. Piè igitur bona fortunâsque impendisti, magno licet incommodo rei familiaris, negotiorum, temporisque biennij, quo rebus prolatis à negociatione cessandum: Sed tu aduersa iuxta atque secunda fers excelso animo, cum eadem nauis iacteris: & Eleemosynis, ex præcepto diuino, redimis peccata tua. Vtrumque verò fratrem Franc.

Et Henricum, in causis agendis diu multumque cum laude versatos, ab administratione Reipub. omnino abstinere audio; cum alter Orator ciuitatis renunciaretur; alter in Senatum esset adscitus: nunc enim, si aliàs unquam, utile præceptum, λάδε βιώσας.

Nec vixit malè, qui viuus, moriensque fefellit.

Deum O. M. precor, ut pace composita, bellum ciuile crudeliß. à finibus nostris auerruncet, Et in Turcas potius conuertat: ut instaurata R. P. Et Ecclesia Dei à persecutionibus respirante, studiis suis honos redeat, Academiae nostræ vigeant, consilioque, qua possint adiuuent. Claudam Lucretianis:

Nam neque nos agere hoc patriai tempore iniquo
Possumus æquo animo; neque Schotti clara propago,
Omnibus in rebus communi deesse saluti.

Vale, Et mea, ut soles, tuere. Ex a. d. I V. Non. Maias.
C I D. I D. X X C I.

Ηρόδοτος

Ὁ μύθοι αὐτοί γε ὁμολογέουσι κρήσιν οἱ κᾶρες, ἀλλὰ νομίζουσι αὐτοὶ ἐωϋτοὺς εἶναι αὐτόχθονας ἢ πειρώτας, ἢ τᾶ ἐνόματι τᾶ αὐτᾶ ἀεὶ διαχρεωμένους τᾶ περὶ νῦν.

ΕΥΤΕΡΠΗΗ.

Ἐλλήνων μὲν τινες ὀπίσημοι βελόμηνοι γῆρας σοφίην ἐλέξαν πρὸ τοῦ ὕδατος τέτου τριφασίας ὁδός. τῆς τὰς μὲν δύο τῆς ὁδῶν, ἔδ' ἀξιώμνησθῆναι, εἰμὴ ὅσον σημήναι βελόμηνος μῆνον· τ' ἡ ἑτέρα μὲν λέγει τὰς ἐπισημίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύειν τὸν ποταμὸν, κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον· ἡ δὲ ἑτέρα ἀνεπισημονεσθῆναι μὲν ὅτι τ' λελεγμηδίας, λόγῳ δὲ εἰπεῖν, θωυμασιωτέρα· ἡ λέγει ἀπὸ τᾶ ὠκεανῶ, ῥέοντα αὐτὸν ταῦτα μηχανᾶσθαι· τὸν δ' ὠκεανὸν γινώσκοντες περὶ πᾶσαν ῥέειν· ἡ δὲ τρίτη τῆς ὁδῶν, πολλὸν ὀπεικασαμένη ἐξοσα, μάλιστα ἐψεύσασα· λέγει γὰρ δὴ ἔδ' αὐτὴ ἔδ' ἐν φημὲν τὸν Νεῖλον ῥέειν ἀπὸ τηκομένης χρόνος· ὅς ῥέει μὲν ἐκ Λιβύης διὰ μέσων Αἰθιοπῶν, ἐκδιδόει δὲ ἐς Αἴγυπτον· κῶς ὦν δὴ τᾶ ῥέει ἀν' ἀπὸ χρόνος, ἀπὸ τῆς θερμότητων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότατα; εἰ δὲ δεῖ μεμψάμηνον γνώμας τὰς περικμηδίας, αὐτέων πρὸ τῆς ἀφανέων γνώμην ἀποδέξασθαι, φράσω δὴ μοι δοκέει πληθύεσθαι ὁ Νεῖλος τᾶ θέρους· τὴν χειμερινῶν ὥρην ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος ἐκ τ'

CARIA sequitur. Habitat incertae originis: Alij indigenas; sunt qui Pelasgos, quidam Cretas existimant.

*Freden. Pintianus in Retractionibus legit, habitatores incerti Aborigines. Quid si, habitatorum incertae originis, vel aborigines, ut Plinius lib. IV. cap. XXI.

Mela lib. I. cap. 9.

- I. Crescit porro Nilus, siue quod solute magnis aestibus niues ex immanibus Aethiopiae iugis largius quam ripis accipi queat, defluunt.
- II. Siue quod Sol hieme terris propior, & ob id fontem eius minuens, in aestate tunc altius abit, finitque integrum, & ut est plenissimus, surgere.
- III. Siue quod per ea tempora flantes Etesiae, aut auctas a Septentrione in meridiem nubes super principia eius imbre praecipitant, aut venienti obvium adverso spiritu cursum descendentes impediunt: aut harenis quas cum fluctibus littori applicant, ostia obducunt: fitque

ἀρχαίης διεξόδου ὑπὸ τῆς χειμῶνων
έρχεται τ' λιβύης ἐς τὰ ἄνω. ὡς μὲν
νῦν ἐν ἐλαχίσῳ δηλώσαι, πᾶν εἴρη-
ται. τ' γὰρ ἀγχοτάτω γε χώρης ἔστι ὁ
θεός, καὶ κατ' ἰώπνια, ταύτην εἰκὸς
διψῆν τε ὑδάτων μάλιστα, καὶ τὰ ἐγ-
χώρια ρόματα μεραίνεσθαι τῆς πο-
ταμῆς.

Γράφουσι δὴ καὶ γλύφουσι οἱ ζω-
γράφοι, καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ, τὴν πα-
νος, κατὰ πέρ' ἑλληνας τῷ γάλμα, αἰ-
γοφόροσπον, καὶ τεραροσκέλεα· ἔτι
τοιούτων νομίζοντες εἶναί μιν, ἀλλ' ὁ-
μοιον τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι.

De Psammeticho & Automolis Herodotus Euterpe, & Me-
la lib. iii. cap. x.

Λόγος δὲ βεβί, ἅμα τῷ ἔαρι πτε-
ροτὴς ὄφιοι ἐκ τῆς Αἰγύπτου πέτεσθαι
ἐπ' Αἰγύπτου τὰς δὲ ἰβίδας τὰς ὄρνιθας
ἀπαντῶσας ἐς τὴν ἐσβολὴν ταύτης τῆς
χώρης, ἔπαρξαι τὰς ὄφιοι, ἀλλὰ κα-
τακτείνεσθαι καὶ τὴν ἰβιν δὲ τὸ τὸ ἔργον
τετιμῆσθαι λέγουσι Αἰγύπτιοι μεγά-
λως πρὸς Αἰγυπτίων. ὁμολογέουσι δὲ
καὶ αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα τιμᾶν τὰς
ὄρνιθας ταύτας.

Θρῦλοι δὲ καὶ ταφαὶ σφέων, εἰσὶν
αἰδε. τοῖσι ἀν' ἀποχρήνται ἐκ τῆς οἰ-
κῆτων ἀνθρώπων, τὴν τὴν καὶ λόγος ἦ, τὸ
θῆλυ γένος πᾶν τὸ ἐκ τῆς οἰκῆτων τέ-
των, κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν
πιπλῶ καὶ τὸ πρῶσπον. καὶ περὶ ἐν
τοῖσι οἰκῆτοισι λιπέσθαι τὸν νεκρὸν, αἰ-

fitque maior, [vel quòd ni-
hil ex semet emittit, vel
quòd plus, quàm solet, ac-
cipit : vel quòd minus
quàm debet, emittit.]

Mela lib. i. cap. iix.

Ægipanum, quæ cele-
bratur, ea forma est.

Mela lib. iii. cap. ix.

De serpentibus memo-
rādi maxime, quos paruos
& veneni presentis certo
anni tempore ex limo cō-
cretarum paludū emergere
magno examine volātes in
Ægyptum tendere, atq. in
ipso introitu finiū ab aui-
bus quas Ibidas appellant,
adverso agmine excipi, pu-
gnaque confici traditū est.

Lib. i. cap. ix. de Aegyptiis.

Cultores regionū multo
aliter à ceteris agunt. Mor-
tuos fimo oblitiplangunt,
nec cremare, aut fodere, fas
putant: verūm arte medi-
cator

ται ἀνά τὴν πόλιν σερφώμεναι, τύπονται ἐπέζωσμενίαι, καὶ φαίνεσθαι τὰς μαζὰς· σὺν δὲ σφιαῖ περιήκασαι πᾶσαι· ἑτέρον δὲ οἱ ἄνδρες τύπονται, ἐπέζωσμενοι καὶ ἔτοι. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσωσι, ἔτω ἐς τὴν τείχεσιν κομίζουσι. εἰσὶ δὲ οἱ ἐπὶ αὐτῶ τέτω κατέαται, καὶ τέχνῳ ἔχουσι ταύτην.

Μετὰ δὲ τῆτον, (τὸν Μῆνα πρῶτον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου) κατέλεγον οἱ ἱερεῖς ἐκ βίβλων ἄλλων βασιλέων τριηκοσίων τε καὶ τριήκοντα ἑνόματα· ἐν τῶσαύτησι γενεῇσι ἀνθρώπων ὀκτωκαίδεκα μὲν Αἰθίοπες ἦσαν, μίση δὲ γυνήδων πενήνη, ἔτω ἐν μυρίοισι τε ἔτεσι καὶ χιλίοισι, καὶ τριηκοσίοισι τε καὶ τεσσαράκοντα, ἔλεγον ἱερεῖς θεὸν ἀνθρωποειδέα ἐδένα γυνεῶν. καὶ μὲν τοῖς δὲ πρῶτον, ἐδὲ ὕστερον ἐν τοῖσι ὑπολοίποισι, Αἰγύπτου βασιλεύσει γενόμενοι, ἔλεγον τοῖς ἑτέροις. ἐνταῦθα τούτω πρὸ χρόνω τεξάκις ἔλεγον ὅτι ἀθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι. ἐνθά τε νυκτὶ καταδυεῖ, ἐνθά δὲ τὴν διὰ ἑπαιτεῖλαι. καὶ ἐνθεν νυκτὶ ἀντέλλει, ἐνθαῦτα δὲ καταθῆναι, καὶ ἐδὲν τῆν κατὰ Αἰγύπτου ἐπὶ ταῦτα ἑτεροιωθῆναι.

Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ ἱερεῖς ἔλεγον ἀποδεικνυῖντες ἀπὸ τῆς πρώτης βασιλείας, ἐς τὴν ἠφαίσκου τὸν ἱερεῖα τῆτον τὸν τελευταῖον βασιλεύσαντα, μίση τε καὶ τεσσαράκοντα, καὶ τριηκοσίας ἀνθρώπων γυνεῶν γυναικῶν καὶ ἐν ταῖσιν

catos intra penetralia collocant sui. Literis peruersè utuntur.

* Ego pro fimo, limo legi malim parua commutatione. ἡ γὰρ enim lutum est & terra aqua macerata. Mox, suis litteris peruersè utuntur, putavi pro uocabulū redundare, & ad priora interpunctione referendum.

Herodoti enim Musa aperte, non viros ipsos sed conductiuos seruos id facere. Fortè collocant suis, id est, per suos ferri queat. Herodot. περίχουσιν conditura vocat: Mela, arte medicatos reddidit.

Lib. I. cap. IX.

Ipsi vetustissimi, ut prædicant, hominum, trecentos & triginta reges ante Amasim, & supra tredecim millium annorum ætates certis Annalib. referunt. Mandatumque literis seruant, dum Ægyptij sunt, quater cursus suos vertisse sidera, ac Solē bis iam occidisse, vnde nunc oritur.

* Καὶ χιλίοισι καὶ τριηκοσίοισι.] Lau. Vall. a, vir ceteroquin doctiss. & lingue Latine instaurator, vertit: Ita intra decem millia trecentosque & quadraginta annos, negabant vllum Deum forma humana existisse. Male: Vertendum enim Ita intra vndecim millia, trecentosque

ἀρχιερέας, καὶ βασιλέας ἑκατέρωθεν
ποσούτοις γηρομύοις. καὶ τοὶ βίηκό-
σια μὲν ἀνδρῶν γηραὶ, δυνέαται μύ-
ρια ἕτεα. γηραὶ γὰρ βίησιν ἀνδρῶν, ἑκα-
τόν ἕτεα ἑσὶ. μίης δὲ καὶ τεσσαράκον-
τα ἔτι τῆς ὀπιλοίπων γηραῶν, αὐτῶν ἑ-
σάν τῆσι βίηκοσίησι, ἑσὶ τεσσαράκον-
τα, καὶ βίηκόσια, καὶ χίλια ἕτεα.

Τῆ δὲ πυραμίδι αὐτῆς χρόνον γενέ-
σθαι εἴκοσι ἕτεα ποιευμένη, τὸ ἔστι παν-
τακῆ μέτωπον ἑκαστον ὀκτώ πλέθρα,
ἑσθὴς τετραγώνων καὶ ὕψος ἴσον· λίθου
δὲ ἑξήκοντα καὶ ἀμφοσμήρου τὰ μάλι-
στα. ἑσθὴσιν τῆς λίθων ἑξήκοντα ποδῶν
ἐλάσων.

Ὁ δὲ δὴ λαβυρινθος, καὶ τὰς πυ-
ραμίδας ὑπερβάλλει. τὸ γὰρ δωδεκα-
μήρῃ εἰσαυλαὶ κατὰ σελήνην, ἀντίπυλοι
ἀλλήλησι. ἕξ μὲν πρὸς βορέην, ἕξ δὲ
πρὸς νότον τετραμμήρησιν ὑπερέχει. τοῦ-
τος δὲ ἕξωθεν ὁ αὐτὸς σφραγισθεὶς ἀειέρ-
γει. οἰκήματα δὲ ἕνεσι διπλά, τὰ μὲν
ὑπόγαια τὰ δὲ μετέωρα ὑπὲρ ἐκείνη-
σι βίηχίλια, ἀριθμὸν πεντακοσίων καὶ
χιλίων ἑκατέρωθεν.

Τὸ δὲ λαβυρινθου τοῦτου ἔοντος
ποιεῖται θάλασσα ἐπὶ μέζον παρέχεται ἡ
Μοίριος καλεομένη λίμνη, παρὰ τὴν ὃ
λαβυρινθος ἑσθὴσιν οἰκοδόμηται. τὸ τὸ
πρὸς μετὸν τῆς πειλόου εἰσὶ σταδίον
ἑξακόσια καὶ βίηχίλιοι, χοίρων ἑξή-

centosq. & quadraginta an-
nos &c. Nihilominus tamen
adhuc error calculi manet, siue
Herodoto imputandus is est, siue
librariis. Si enim probé à me sub-
ducta ratio est, leg. ἕτω ἐν μυρία-
σί τε ἑσθὴσιν καὶ χιλίοισι, καὶ τετρακο-
σίοισι τε καὶ ἑξήκοντα ἕξ ἑλεγον
ἴριες. &c. Excurrunt enim
11366. anni, menses octo: &
Melam supra decem millium
annor. scripsisse præstare ausim,
si, ut solet, Herodotum fide bona
exscripsit.

Lib. I. cap. IX. emendan-
te Pintiano.

Pyramides: quarum ma-
xima (tres namq. sunt) tri-
cenum pedum lapidib. ex-
structæ quatuor frontibus
octona soli iugera sua sede
occupat.

vel, quæ sedet, occupat.

Ibidem.

Psammetichi opus La-
byrinthus, domos ter mil-
le, & regias duodecim per-
petuo parietis ambitu cō-
plexus, marmore exstruct⁹
ac tectus, unū in se descen-
sum habet, intus pæne in-
numerabiles vias. &c.

* In numero discrepat Mela ab
Herodoto, Strabone, & Plinio
lib. xxxv. cap. xli.

Lib.

κοντα ἐδόνταν, ἴσοι κὲ αὐτῆς Αἰγυπτίου
τὸ ὄψα θάλασσαν. κέεται δὲ μακρὴ
ἢ λίμνη πρὸς βορέην τε κὲ νότον, ἔξ-
σα βάθος, τῆ βαθυτάτῃ αὐτῇ ἑωυ-
τῆ πεντηκοντόργχος. ὅτι δὲ χειροποίη-
τός ἐστι καὶ ὄρυκτῆ, αὐτῇ δηλοῖ. ἐν γὰρ
μέσῃ τῆ λίμνῃ μάλιστ' ἀκὴ ἐς ἄσι δύο
πυραμίδες, τῆ ὕδατος ὑπερέχουσα
πεντήκοντα ὄργχας ἑκατέρῃ· ὅς.

Ἐπὶ Ἀμάσιος δὲ βασιλῆος λέγει
αἰγυπῖος, μάλιστ' ἀκὴ τότε δὶ δαίμονῃ-
σα καὶ τὰ ἄπο τῆ ποταμοῦ τῆ χώρῃ
γινόμενα, καὶ τὰ ἄπο τῆ χώρῃς τοῖσι
ἀνθρώποισι. κὲ πόλις ἐν αὐτῇ γινέ-
σθαι τὰς ἀπάσας τότε δις μυρίας τὰς
οἰκομενάς.

Θ Α Λ Ε Ι Α ι.

Ἐπὶ κριώλει σφι ἠγήσαθς, ἀπὸ
ῆς λουόμενοι, λιπαρώτεροι ἐγίνοντο,
κατὰπερ εἰ ἐλαίαι εἴη. ὅζον δὲ ἀπὸ αὐ-
τῆς, ὡς εἰῶν. ἀθηνῆς δὲ τὸ ὕδωρ τῆς
κρήνης ταύτης ἔτω δή τι ἔλεγον εἶναι οἱ
κατάσκοποι, ὥστε μηδὲν οἰόντε εἶναι
ἀπὸ αὐτῆ ὄπιπλέειν, μήτε ξύλον, μήτε
τῆ ὄσα ξύλα ἔστι ἐλαφρότερα, ἀλλὰ
πάντ' ἀσφρα χωρέειν ἐς εὐασόν. τὸ δὲ
ὕδωρ τῆς εἰ σφι ἔστι ἀληθέως οἰόντι
λέγεται, ὅζον τῆς ἀν εἶναι τούτω τὰ
πάντα χρεώμενοι, μακρόβιοι. ἄπο τῆ
κρήνης δὲ ἀπαλλασσομένων, ἀγαθεῖν
σφρα ἐς δεσμοτήριον ἀνδρῶν, ἐνθα
τοῖς πάντας ἐν πέδησι χρυσέησι δίδε-

Lib. I. cap. IX.

Mœris, aliquando cam-
pus, nūc lacus, viginti mil-
lia passuum in circuitu pa-
tens, altior quàm ad navi-
gandum magnis onustisq;
navibus satis est.

Ibidem.

Viginti millia vrbium
Amasi regnante habita-
runt, & nunc multas ha-
bitant.

* In quarum nominibus recen-
sendis diuersis ab Herodoto,
nescio quos autores secutus.

Lib. III. cap. X.

Apud Æthiopes plus
auri quàm æris (malè ha-
ctenus, Persis) est. ideo
quod minus est, preciosius
censent. Ære exornantur;
auro vincula fontium fa-
bricant. Est lacus, quo per-
fusa corpora quasi vncta
pernitent. bibitur idem:
adeo est liquidus, & ad su-
stinenda quæ incidunt, aut
immittuntur infirmus, vt
folia etiam proximis deci-
sa frondibus, non innatan-
tia ferat, sed pessum & pe-

θαμ. ἔστι δὲ ἐν Τούτοις τοῖσι αἰθίοφι
πάντων ὁ χαλκός σπανιώτατον καὶ
τιμιώτατον. θεοσάμνοι δὲ καὶ τὸ δεσ-
μωτήριον, ἐθνήσαντο καὶ τὴν τῆς ἡλίου
λεγομένην φάπταν.

Ὁ δὲ ἄπις ὁδεῖ ὁ ἔπαρος γινεῖ) μό-
χος ἐκ βοός. ἡ τις ἐπέτι οἴητε γινεῖται ἐς
χασίρα ἄλλον βάλλασθι γόνον. Αἰγύ-
πτιοι δὲ λέγουσι σέλας ὅτι τὸ βουῦ ἐκ
τῆς οὐρανῆς κατέχθη. καὶ μιν ἐκ τούτου
τίκτειν τὸν ἄπιν. ἔχει δὲ ὁ μόχος ὁδεῖ
ὁ ἄπις καλεόμενος σημήια τοιαῦτα. ἐὰν
μέγας ὅτι μὲν τὰς μετώπῳ λούκον
τῆς φάπτον φορέει. Ἐπὶ δὲ τῆς νώτου
αἰετὸν εἰκασμένον. ἐν δὲ τῆς ἐρῆς τὰς
τείχας διπλαῖς. ὅτι δὲ τῆς γλαῦσῃ,
καὶ θυρον.

Ἐν δὲ ὧν τῆς ἐρημίας ταύτη καὶ τῆς
ψάμμω, γινεῖ) μύρμηκες, μεγάθηα
ἔχοντες κυνῶν μὲν ἐλάσσονα, ἀλω-
πέκων δὲ μείζονα. εἰσὶ γὰρ ἔξ ἀντέων
καὶ ὡσαύτως βασιλεῖ τῆς περσέων ἐνθε-
τεν θηροθέντες. ἔπει ὧν οἱ μύρμηκες.
ποιδόμενοι οἴκησιν ὑπὸ γῆν, ἀναφο-
ρέουσι τὴν ψάμμον. κατὰ πτερ οἱ ἐν
τοῖσι ἔλλησι μύρμηκες καὶ τὸν αὐτὸν
τρόπον. εἰσὶ δὲ καὶ τὸ εἶδος ὁμοιότα-
τοι ἔτοι. ἡ δὲ ψάμμος ἡ ἀναφερομένη,
ὅτι χρυσίτις. ὅτι δὲ ταύτην τὴν ψάμ-
μον σέλλονται ἐς τὴν ἐρημον οἱ Ἰν-
δοί. ζούσα μὲν ἕκαστος καμήλας
ἔχεις. &c.

nitus accipiat. Est locus,
apparatis epulis semper re-
fertus, & quibuslibet vesci
volentibus, licet: ἡλίε φά-
πταν appellant, & quæ
passim apposita sunt, affir-
mant innasci subinde di-
uinitus.

Lib. i. cap. ix. de Aegypto.

Apis populorū omnium
numen est: bos niger, cer-
tis maculis insignis & cau-
da linguaq; dissimilis alio-
rum: rarò nascitur, nec coi-
tu pecoris, ut aiunt, sed di-
uinitus & celesti igne con-
ceptus: Diesq. quo gigni-
tur, genti maximè festus.

*Lib. III. cap. VII. de
India.*

Alit formicas non mi-
nores maximis canibus,
quas more Gryphorū au-
rum penitus egestum cum
summa pernicie attingen-
tium custodire comme-
morant.

Lib.

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

Τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην λέγουσι ἀνεμον τῆς ὑπεροίκων τῆς χώρας, ἐκ οἵατα εἶναι ἐπι πρῶτον ἔτε ὄραν ἔτε διεξίεναι ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων. *Post:* Περὶ δὲ τῆς πτερῶν τῆς τῆς Σκύθαι λέγουσι ἀνάπλεων εἶς τὸν ἥερα. καὶ τουτέων εἶνεκα ἐκ οἴοιτε εἶναι ἔτε ἐδεῖν τὸ πρῶτον τῆς ἠπείρου, ἔτε διεξίεναι τὴν δὲ ἔχω πρὸς αὐτέων τὴν γνάμιν. τὰ κατύπερθε ταύτης τῆς χώρας, αἰεὶ νίφε), ἐλάσσονι δὲ τῆς θέρας ἢ τῆς χειμῶνος, ὡς περ ἢ εἰκός. ἤδη ὡν ὅσπερ ἀγχοθεν χόνα ἀδρῶν πίπτουσαν εἶδε. οἶδε τὸ, λέγω. εἶνεκα γὰρ ἢ χιῶν πτεροῖσι, καὶ δὲ τῆς χειμῶνα τῆτον ἔοντα τοῖσιν, αἰοικητα τὰ πρὸς βορέην ὅστι τῆς ἠπείρου ταύτης. τὰ ὡν πτερὰ εἰκάζοντας τὴν χόνα τοὺς σκύθας τὰ ἢ τοὺς περιόικας δοκέω λέγειν.

Τὸν ἥερα κλέα δὲ εἶναι ἐν ἀνθρώπων μιξοπάρθενόν πνα ἔχονταν διφύεα. τῆς τὰ μὲν ἀνω ὑπὸ τῆς γλαττέων εἶς γυναικός. τὰ δὲ ἐνεργεον, ὄφιος. *Μοχ:*

Τὴν δ' ἐπεὶ οἱ γρομῆοις τοὺς παῖδας ἀνδρωθῆναι, τῆτο μὲν σφιν νόματα θέαζ. τὰ μὲν Ἀγάθυρσον αὐτέων. τὰ δὲ ἐπομῆον, Γελωνόν. σκύθην δὲ τὰ νεωτάτω. *Infra:* Καὶ ὑπὸ μὲν Σκύθεω τῆς ἥερα κλέως γνάμιν τὰς αἰεὶ βασιλῆας γρομῆοις σκυθέων.

Ἀπὸ δὲ ὑλαίης ἀνθρώπος οἰκέεσι σκύθαι γεωργοί. τοὺς ἔλληνας οἱ οἰκέοντες ὅτι τὰ ὑπὸ ἀνὶ ποταμῶν καλέουσι

Lib. II. cap. I. de Scythia Europæa.

Rhiphæis mōtibus (nam & huc illi pertinent) proxima cadentes assidue niues ad eò inuia efficiunt, ut ultra ne visum quidem intendentium admittant.

*Vbi f. legend. incedentium.

Et lib. III. cap. V.

In Asiatico litore primi Hyperborei super Aquilonem Rhiphæosq; montes, sub ipso siderum cardine iacent.

Lib. II. cap. I.

Basilidis ab Hercule & Echidna generis principia sunt.

* Ergo malè pro Echidna Laur. Valla Serpentine nature, reddidit: Mela βασιλῆας Basilidas gentem conuertit, aut alium auctorem secutus est. Strabo lib. VII. inter Sarmatas & Basileorum meminit: Ptolemæus quoque βασιλοσκείας περιμάτας nominat, qui & à Græcis ῥιγίνες dicti, fortè de latino Regis nomine facta voce. Iosephus lib. I. Iudaic. Antiquitatum cap. 7. Ἀγαθάξης, ἀγαθάξας ἔκτισαν οἱ νῦν ῥιγίνες ὑπὸ ἑλλήνων καλεῦνται.

D. quoque Hierony. in Genesim: Aschanaz Græci Reginos vocant, Sarmatæ sunt.

βορυθενείτας. σφέας δὲ αὐτοὺς ὀλ-
βιοπολίτας. ἔτοι ὦν οἱ γεωργοὶ σκυ-
θαίνονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑω, ὅπῃ
ἑξῆς ἡμέρας ὁδοῦ κατήκοντες ὅπῃ πο-
ταμὸν τῷ ἔνομα κείῳ παντικαίτης.
Μετὰ δὲ τὴν ἔρημον ἀνδροφάγοι οἰκέτες,
ἔθνος ἐὼν ἴδιον, καὶ οὐδαμῶς σκυθικόν.

Τὸ δὲ πρὸς τὴν ἑω τῆς γεωργῶν
τούτων σκυθέων, διαβαίνει τὸν παντι-
καίτην ποταμὸν, νομάδες ἤδη σκυθαί-
νονται, ἔτι πᾶσι ἀείροντες ἑδὲν, ἔτι
αἰρῶντες. ψιλλὰ δὲ δένδρων ἢ πᾶσαι
αὕτη γῆ, πλὴν τῆς ὑλαίης. οἱ δὲ νο-
μάδες ἔτοι τὸ πρὸς τὴν ἑω, ἡμερέων
πεντῆρας καὶ δέκα ὁδὸν νέμοντες ἡχώρην,
κατατείνεσθαι ἐπὶ ποταμὸν Γέρρον.

Ἐπερικέτες δὲ τούτοις δευτέρῳ
λάξιν ἔχοντες βεδῖνοι γῆν νεμόμενοι
πᾶσαν δασύν ὑλὴν παντοίην. βεδῖνων
δὲ κατ' ὑπερθε πρὸς βορρῶν, ἔστι πρῶ-
τη μὲν ἔρημος, ἔπειτα ἡμερέων ἑπτὰ ὁδόν.
μὲν δὲ τὴν ἔρημον ἀποκλίναντι μᾶλ-
λον πρὸς ἀπηνλιώτην ἀνεμὸν, νέμον-
ται θυσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον.
ζώοντες δὲ ἀπὸ θήρης. σιωχέες δὲ τέ-
τοις ἐν ταῖσι αὐτοῖσι τοῖσι κατοικη-
τημῶσι εἰσι, τοῖσι ἔνομα κείται
ἰύρκα, καὶ ἔτοι ἀπὸ θήρης ζῶοντες.

nat. *Infra*: Vagi Nomades, pecorum pabula sequuntur: atque
ut illa pecori durant; ita hi statam sedem agunt.

Et lib. III. cap. v. Ad introeuntium dexteram Scythæ
Nomades, freti littoribus insident. *Lib. I. cap. xxii.*

Fecundos pabulo, ad alia steriles nudosq. campos tenent
Budini: Geloni urbem ligneam habitant. Iuxta Thyssagetæ
Iurcæq. vastas silvas occupant alunturq. venando. *Lib.*

Lib. II. cap. I.

Colunt Georgi, exer-
centq. terras. Silvæ deinde
sunt, quas maximas hæ ter-
ræ ferunt, & Panticapes qui
Nomadas Georgosq. di-
sternat. Tum Borysthe-
nes gentem sui nominis
abluit, inter Scythiæ am-
nes amœnissimus, turbidis
aliis, liquidissimus defluit:
placidior quàm cæteri, po-
tari pulcherrimus &c. qua-
draginta dierum spacio na-
vigabilis, secundum Bo-
rysthenida & Olbida Græ-
ca opida egreditur.

Lib. III. cap. VI. Contra

Scythæ sunt Androphagoi & Sage, distincti regio-
ne, quia feris scætet, inha-
bitabili.

* *Fortè Sacæ leg. ut infr.*

Lib. II. cap. I.

Silvæ deinde sunt, quas
maximas hæ terræ ferunt:
& Panticapes, qui Noma-
das Georgosq. disterni-

Οἰκέεσι ὑπώρεαν ἑρέων ὑψηλῶν
 ἀνθρώποι λεγόμενοι εἶ). πάντες φα-
 λακροί, ἐκ γενετῆς γνώμενοι, καὶ ἔρσε-
 νες, καὶ θήλειαι ὁμοίως. καὶ σιμοί, καὶ
 γρύεαι. ἔχοντες μεγάλα φωνῶν δὲ
 ἰδίην ἰέντες. ἐσθῆτι δὲ χρωόμενοι σκυ-
 θικῇ. ζῶντες δὲ ἀπὸ δένδρων. πομπ-
 κὸν μὲν ἔνομα τῶ δένδρῳ ἀπ' ἑζῶ-
 σι. πρῶτα γὰρ σφί εἰ πολλά ἐστ. ἔ-
 γάρ τοι ἀσθεαῖαι αἰνομαὶ αὐτόθι εἰσι.
 ὑπὸ δένδρῳ δὲ ἕκαστος κατοικηται, ἢ
 μὲν χεμαῖνα ἔπεαν τὸ δένδρον ὡσεὶ
 καλύψῃ πύλω σενῶν λούκῳ. τὸ δὲ
 θέρος ἀνδρῶν πύλω τούτοις ἐδὲ εἰς ἀδι-
 κέει ἀνθρώπων. ἱροὶ γὰρ λέγον εἶ). ἐδὲ-
 τι ἀρήιον ὄπλον ἐκτέαται. καὶ τῆτο μὲν
 τοῖσι πρῶτοι κέεσι, ἔτοι εἰσι οἱ τὰς δια-
 φορεὰς διατρέοντες. τῆτο δὲ ὅς ἂν κα-
 ταφύγων καταφύγοι ἐς τούτοις, ὑπὸ
 ἐδενὸς ἀδικέεται. ἔνομα δὲ σφί ἔστι
 Ἀργιπωαῖοι.

Τὸ μὲν πρῶτον ἡὼ τῆς φαλακρῶν, Γι-
 νώσκειται ἀξενέως ὑπὸ Ἰσσηδόνων οἰ-
 κόμενον. Τὸ δὲ ἀπὸ τούτων τὸ κατῦ-
 περθε Ἰσσηδόνες εἰσι οἱ λέγοντες μο-
 νοφθάλμοις ἀνθρώποις, καὶ χρυσο-
 φύλακας γρύπας εἶ). καὶ ἔνομάζομεν
 αὐτὰς σκυθιστὶ ἀρμασπείας. ἀρμα γὰρ
 ἐν καλέεσι σκυθαῖα πρῶτον δὲ τὸ ὄφθαλμον.

Deinde est regio, ditis admodū soli, inhabitabilis tamen,
 quia Gryphi sævum & pertinax ferarum genus aurum terra
 penitus egestum, mirè amant, mirèq; custodiunt: & sunt in-
 festi attingentibus. Hominū primi sunt Scythæ, Scytharum-
 que queis singuli oculi esse dicuntur, Arimaspi. Ab iis Issedo-
 nes vsque ad Mæotida.

Lib. I. cap. XXI.

Tum continuis rupibus
 latè aspera & deserta regio
 ad Argippacos vsque pro-
 mittitur. [*His iustissimi
 mores.] Pro domibus ne-
 mora, alimenta baccæ. Et
 maribus & feminis nuda
 sunt capita: Sacri itaq. ha-
 bentur, adeoq; ipsos nemo
 de tam feris gentibus vio-
 lat, ut aliis quoque ad eos
 confugisse pro asylo fit.

* Puto verba transposita: leg. ἄς
 His iustissimi mores: Sacri
 itaque habentur. Vel potius,
 cum præposterè collocata verba
 viderem, in eam coniecturam ve-
 ni; ut credam reponendum His
 semi nares: unde factum, ab
 imperitis, His iustissimi mo-
 res. Herod. enim disertè σῆμας
 hoc loco vocat eodem narrandi
 ordine. Sed cur, Sacri itaque?
 an quia caluitium ob raritatem
 diuinum quid putabant? Vide Sy-
 nesium. Sed vulgata non teme-
 re muto: nam de Issedonibus He-
 rod. post: ἄλλως ἢ δίκαιοι καὶ
 ἔτοι λέγον εἶναι.

Lib. II. cap. I.

Ibidem.

Νόμοισι δ' ἰσθηδόνες τοῖσι δε λέγον-
 ὅτι χεῖραται, ἐπεὶ ἀνδρῶν ἀποθανόντων πα-
 τῆρ, οἱ προσήκοντες πάντες προσά-
 ρουσι φερέαται, καὶ ἐπιτά ταῦτα θύ-
 σαντες καὶ καταταμόντες τὰ κρέα,
 κατατάμνουσι καὶ τὸν τῆ δεκομῆου
 τεθνεῶτα γενέα. ἀναμίξαντες δ' ἐ πάν-
 τα τὰ κρέα δαῖτα φερεθίθενται. τὴν
 δ' ἐκφαλλὴν αὐτῆ φιλωσαντες καὶ ἐκ-
 φαθήσαντες ἀποχρυσούσι, καὶ ἐπιτά
 αὐτὴ ἀγάλματι χεῖρωνται θυσίας με-
 γάλας ἐπετείοις ὀπιτελέοντες. παῖς
 δ' ἐπαρῆ τῆτο ποίει, κατὰπερ οἱ ἑλ-
 ληνες τὰ γυῖσια.

Πρῶτον δ' ἐ τοῖς ὑπερβορέοις πῆμ-
 ψα φερεύσας τὰ ἱερά δύο κόρας, τὰς
 ἐνομάζουσι δ' ἡλιοι εἶδ' ὑπερόχιντα καὶ
 λαοδίκην. αἶμα δ' ἐ αὐτοῖσι ἀσφαλείης
 εἶνεκεν πῆμψα τοῖς ὑπερβορέοις τῆν
 ἀσῶν, ἀνδρας πέντε κομπούς, τοῦτοις
 οἱ νυῦ φερερέες καλέονται, πιας
 μεγάλας ἐν δ' ἡλῶ ἔχοντες. ἐπεὶ δε
 τοῖσι ὑπερβορέοισι τοῖς ἀποπεμφθέν-
 τας ὀπίσω οὐκ ἀπονοσέειν, δευὰ
 ποιδυμῶις, εἰ σφέας αἰεὶ καταλάμ-
 ψεται, ἀποσέλλοντας μὴ ἀποδέκεσθαι.
 ἔτω δ' ἡ φέροντας ἐς τοῖς ἔροις τὰ ἱερά,
 ἐν δεδυμῶα ἐν πυρῶν καλάμη, τοῖς
 πλησιοχώροις ἐπισιγήπην, κελεύοντες
 προσέμψην σφέας ἀπ' ἐωῦτ' ἐς ἄλλο
 ἔθνος. καὶ ταῦτα μὲν ἔτω προπεμπό-
 μενα ἀπικνέεσθαι λέγουσι ἐς δ' ἡλον.

Virgines ferebant eas, hospitium gentium per an-
 nos aliquot venerabiles; donec violata fide in proximis acco-
 larum

Ibidem.

Issedones funera paren-
 tum læti & victimis, ac fe-
 sto coitu familiarium cele-
 brant. Corpora ipsa lania-
 ta, & cæcis pecorum visceri-
 bus immista epulando con-
 sumunt. Capita ubi fabrè
 expoliuère, pro poculis ge-
 runt. Hæc sunt apud eos
 ipsos pietatis vltima offi-
 cia. Statim de Axiacis.

Pocula vt Issedones pa-
 rentum, ita inimicissimo-
 rum capitibus expoliunt.

Mela Lib. III. cap. V.

Hyperborei sacris ope-
 rati, maximè Apollinis;
 quorum primitias Delon
 misse initio per virgines
 suas; deinde per populos
 subinde tradentes vltorio-
 ribus: moremque cum diu,
 & donec vitio gentium te-
 meratus est, seruasse refe-
 runtur.

Plinius Lib. IIII. cap. XII.

Nec libet dubitare de
 gente Hyperborea, cū tot
 authores prodant, frugum
 primitias solitos Delon
 mittere Apollini, quæ præ-

larum finibus deponere sacra ea instituere, hiq̄ue ad conterminos deferre, atq. ita Delo vsq. Mox & hoc ipsum exoleuit.

Ἰσθμὸς μὲν πεντάσμοσ. μετὰ δὲ
 Τύριστε, καὶ Ὑπανίς, καὶ βορυθίνης,
 καὶ παντικαπίης καὶ ὑπάκουρις, καὶ
 γέριος, καὶ τάναις· ῥέουσι γὰρ οἱ δὲ καὶ
 τὰδε. Ἰσθμὸς μὲν ἐὼν μέγιστος ποτα-
 μῶν πάντων, ὃ ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος αἰεὶ
 αὐτὸς ἐαυτῷ ῥέει καὶ θερεὸς καὶ χει-
 μαίνος. πρῶτος δὲ τὸ ἀπὸ ἐσπέρης τῆς
 ἐν τῇ σκυθικῇ ῥέων, καὶ τῶνδε μέγ-
 στος γέρονε, ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν
 ἐκδιδόντων· εἰσὶ δὲ οἱδε οἱ μέγαν αὐ-
 τὸν ποιεῦντες· ὅστις μὲν γὰρ τῆς σκυθικῆς
 χώρης, πέντε μὲν οἱ ῥέοντες. Παυλὸ
 ροστὶ· ῥέει γὰρ δὴ ὅστις πάσης τῆς εὐρώ-
 πης ὁ Ἰσθμὸς, ἀρξάμενος ἐκ κελτῆς, οἱ
 ἕχατοι πρὸς ἡλίε δυσμέων μετὰ κύνη-
 τας οἰκέουσι τῆς ἐν τῇ εὐρώπῃ· ῥέων
 δὲ ὅστις πάσης τῆς εὐρώπης, ἐς τὰ
 πλάγια τῆς σκυθικῆς ἐσβάλλει. Τούτων
 ὧν τῆς καταλεχθέντων καὶ ἄλλων πολ-
 λῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον
 ὕδωρ, γίνεται ὁ Ἰσθμὸς ποταμῶν μέγ-
 στος· ἐπεὶ ὕδωρ γὰρ ἐν πρῶτῳ ἐν συμβάλ-
 λειν ὁ νεῖλος πλήθει ὀπιεστέει· ἐς γὰρ
 δὴ τρίτον, ἢ τε ποταμὸς, ἢ τε κρήνη ἐ-
 δεμίη ἐκδιδοῦσαι, ἐς πληθὺς οἱ συμ-
 βάλλεται οἱ.

Τρίτος δὲ Ὑπανίς ποταμὸς ὁρμα-
 ται μὲν ἐκ τῆς σκυθικῆς· ῥέει δὲ ἐκ
 λίμνης μεγάλης, τὴν πέρειξ νέμον·
 ἵπποι ἀγριοὶ λευκοί. καλεῖται δὲ
 ἡ λίμνη αὕτη ὀρθῶς, μήτηρ ὑπάνιος.

Lib. II. cap. I.

Callipidas Axiacasq̄. ab
 Istricis Tyra separat: surgit
 in Neuris. Qua exit, sui
 nominis opidum attingit.
 At ille qui Scythiæ populos
 à sequētibus dirimit, aper-
 tis in Germania fontibus,
 alio quàm desinit nomine,
 exoritur. Nam per imma-
 nia magnarum gentiū diu
 Danubius est. Deinde ali-
 ter appellantibus accolis,
 Ister fit: acceptisq̄; aliquot
 annibus ingens iam, & eo-
 rum qui in nostrum mare
 decidunt tantū Nilo mi-
 nor: totidē quot ille ostiis,
 sed tribus tenuibus, reli-
 quis nauigabilibus effluit.

Lib. II. cap. I.

Callipidas Hypanis in-
 cludit: ex grandi palude
 oritur, quam Matrem eius
 acolæ appellant: & diu
 qualis natus est defluit.

Tandem non longè à mari
 ex paruo fonte, cui Exam-
 peo cognomen est, adeò
 amaras aquas accipit, ut
 ipse quoq. iam sui dissimilis
 & non dulcis hinc defluat.

C

ἐν ταύτης

ἐκ ταύτης ὧν ἀνατέλλων ὁ ὑπανίς ποταμὸς ῥέει. ὅπῃ μὲν πέντε ἡμέ-
ρων πλόον βραχὺς καὶ γλυκὺς ἐστὶ. ἀπὸ δὲ τούτου πρὸς θαλάσσης τεσσέ-
ρων ἡμερέων πλόον, πικρὸς δεινός. ἐκδοδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ. ἔτι
δή τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ μεγάλη θείσ μικρὴ ἐῖσα, κερνά τὸν ὑπανίον, εἶντα
ποταμὸν ἐν ὀλίγοιςι μάλαν. ἐστὶ δὲ ἡ κρήνη αὐτὴ ἐν ἔροισι χώρης ἴτε ἀρο-
τήρων σκυθέων καὶ ἀλαζόνων. ἔνομα δὲ τῆ κρήνη, καὶ ὅθεν ῥέει τὰ
χώρω, σκυθιστὶ μὲν, ἀμαξάμπεος. καὶ δὲ τὴν ἐλλυμίων γλαῶσαν,
ἰσραὶ ὁδοί.

Τοῖσι Σκυθαῖς μήτε ἄσπεα, μήτε
τείχεα ἢ ἐπιπυρῆα, ἀλλὰ φερέοικοι
εἶντες πάντες ἔωσι, ἰπποτοξόται,
ζώοντες τε μὴ ἀπ' ἀρότρα, ἀλλ' ἀπὸ
κτινέων, οἰκήματά τε σφι ἢ ὅπῃ ζού-
μεων.

Τῶν δὲ λοιπῶν βορυθένης ἐστὶ πο-
λυαρκέστατος, ὃς νομάστε καλλίστας
καὶ δυναμίδεσάτας κτήνεσι παρέχε-
ται, ἰχθύας τε ἀΐσοις διακρίδων καὶ
πλείστοις πίνεσθαι τε ἡδιστός ἐστὶ ῥέει τε
καθ' αὐτὸν ἀπὸ θολεροῖσι ἀπόροις
τε παρ' αὐτὸν ἀΐσος γίνεσθαι. ποῖν τε, τῆ
ἐσπερίῃ ἢ χώρῃ βαθυτάτῃ. ἄλλες τε
ὅπῃ τὰ σόματι αὐτῆ αὐτόματι πῆ-
γνυνται ἀπλετοί. κήτεά τε μεγάλα
ἀνάκτανθα, τὰ ἀντακαίοις καλέουσι,
παρέχεσθαι ἐς τρεῖς χύσιν· ἀλλά τε πολ-
λὰ θωυμάται ἀξία. μέχρι μὲν τοῦ
γεῖρας χώρου, ἐς τὸν τεσσεράκοντα
ἡμερέων πλόος ἐστὶ, γινώσκειται ῥέων

*pulcherrimus. Alit lætissima pabula, magnosque pisces, qui-
bus & optimus sapor, & nulla ossa sunt. Longe venit, igno-
ritusque ortus è fontibus, quadraginta dierum iter aluco stringit,
tantoque spacio nauigabilis, secundum Borysthenida & Ol-
bida, Græca opida egreditur.

Lib. I. cap. IIX.

Proximis nullæ quidem
vrbes : stata tamen domi-
cilia sunt quæ maralia ap-
pellantur : victus asper &
immunditiis carens.

Et Lib. II. cap. I.

Agathyrfi & Sauroma-
tæ ambiunt; quia pro sedi-
bus plaustra habent, dicti
ἀμαξόβ.ται.

* Seneca Hercule Furente, de
Fortuna. Intrauit Scythiæ mul-
tiuagas domos, Et gentes patriis
sedibus hospitas.

Lib. III. cap. I.

Tum Borysthenes gen-
tem sui nominis abluit: in-
ter Scythiæ amnes amœ-
nissimus, turbidis aliis li-
quidissimus defluit: placi-
dior quàm ceteri, potariis

* Potari-

ὑπὸ βορέω ἀνέμῳ τὸ δὲ κατ' ὑπερθε
δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων εἰδεις ἔχει φερί-
σται. φαίνεται δὲ ῥέων δι' ἐρήμῃς ἐς τῆς
γεωργῶν τῆς σκυθέων τὴν χώραν.
Post paulo: πέρην δὲ τῆς ἰερῆς δῆμη-
τος ὑπὸ τῆς ὑπὸ βορυθενίται κα-
ταίνονται.

Ἀγάλματα δὲ καὶ βωμῆς, καὶ
σηεὶς ἢ νομιζοσι ποιεῖν πλεὺν ἄλλῃ.

Τῆς δὲ γῆς τῆς σκυθικῆς αἰνῶς ἀξυ-
λα εἰσὶς, ὧν δὲ σφι ἐς τὴν ἔψῃσιν τῆς
κρεῶν ἐξέρχεται ἑπεὶ ἀποδείξοσι
τὰ ἰρήνια γυμνασίου τὰ ὅσα τῆς κρεῶν.
ἔπειτα δὲ ἐςβάλλουσι, ἢν μὲν τύχω-
σι ἔχοντες λέβητας ὀπιχωρίους, μά-
λιστα λεσβίοισι κρητῆρσι προσήκελκε,
χωρεῖς ἢ ὅτι πολλὰ μέζονας ἐς τούτους
ἐςβάλλοντες, ἔψῃσιν ὑποκαίοντες τὰ
ὅσα τῆς ἰρήνῃων. καὶ ἔτι βούς τε ἐου-
τὸν ὀξέσει καὶ τὰλλα ἰρήνια ἐουτὸ
ἔκαστον. Et infra: Ἐπὶ τούτου δὲ τῆς
ὄγκου ἀκινάκης σιδηρεὸς ἰδρυται ἀρ-
χάιος ἐκάστοσι ἢ τῆς ὅτι τῆς Ἀρῆος
τὸ ἀγάλμα. πύτω δὲ τῆς ἀκινάκης
δυσίας ἐπατεῖς παροσάγουσι παρο-
βαίων καὶ ἵππων. καὶ δὴ καὶ πῆς δ'
ἐπὶ πλεὺν θυεῖσι ἢ πῆσι ἄλλοισι θεοῖ-
σι. ὅσοις δ' ἀντὶ τῆς πολέμιων ζῶντή-
σασσι, ἀπὸ τῆς ἑκάστον ἀνδρῶν ἀνδρα
ἕνα θυεῖσι τρέπω ἢ τῆς αὐτῶν, ὧν καὶ
τὰ παροβαία, ἀλλ' ἑτεροῖα.

Ἐπεὶ τὸν παρῶτον ἀνδρα κατα-
βάλη ἀνὴρ σκύθης, τὸ αἷματός ἐμώϊ-

*Potariq. pulcherrimus] pota-
riq. dulcissimus Melam scri-
psisse ut credam, adducor Hero-
doti auctoritate. Sic enim ille; τί-
νεσθαίτε ἠδιστός ἐστι.

Mela ibidem.

MARS omnium Deus.

*Lib. II. cap. I. de
Scythia.*

Pro simulachris enses
& tentoria dedicant, ho-
minesque pro victimis fe-
riunt. Terræ latè patent,
& ob excedentia ripas suas
plerumque flumina, nus-
quam non ad pabula ferti-
les. Alicubi usq. adeò ste-
riles ad cetera, ut qui *ha-
bitant, liquorum egentes
ignes ossibus alant.

*Qui habitant] Si Herod. se-
quitur, scripsit, ut qui sacrifi-
cant. Eruditus Lector arbitra-
bitur.

Lib. II. cap. I.

Bella cædesque amant:
mosque est bellantibus,
cruorem eius, quem pri-
mum interemerint, ipsis è
vulneribus ebibere. Ut
quisque plures intereme-
rit, ita apud eos habetur
eximius. Ceterum expertem
esse cædis inter opprobria
vel maximum. Inter epu-
las,

νει. ὅσοις δ' αὖ φονεύσῃ ἐν τῇ μάχῃ, τουτέων τὰς κεφαλὰς ὑποφέρει τῷ βασιλεί. ἀπενείκας μὲν γὰρ κεφαλῶν τῆς λήϊης μεταλαμβάνει τὴν αὖ λάβωσι μὴ ἐνείκας δὲ, &c.

Mox, de pelle humana detracta.

Ὅς γὰρ αὖ πλείστα δέρματα χειρῶν μακτρῶν ἔχοι, ἀνὴρ ἀρίστος εἶναι κέκευται. πολλοὶ δὲ αὐτέων ἐκ τῆς ὑποδερμάτων, καὶ χλαίνας ἐπείνουσαι ποιδύσι, συρράπτοντες κατὰ περβαίτας.

Πολλοὶ δὲ καὶ ὅλοις ἀνδράσιν ἐκδείσαντες, καὶ διατείναντες ἐπὶ ξύλων, ἐπὶ ἵππων περιφέρουσι. ταῦτα μὲν δὴ ἔτι σφι νενομισται. αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλὰς, ἔτι πάντων, ἀλλὰ τῆς ἐχθίστων, ποιδύσι τὰ δὲ. ὑποπίσας ἕκαστος πᾶν τὸ ἐνεργεῖν τῆς ὀφρύων, ἐκκαθαίρει.

Ἀπὸ τῆς δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἕκαστου ἐνομαρχίας ἕκαστος ἐν τῷ ἑαυτοῦ νομῶν κρινᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπὸ ἧς πίνουσι τὸ σκυθέων ὅσοις δὲ ἀνδρες πολέμιοι * ἀραιρημένοι ἔωσι. τοῖσι δ' αὖ μὴ κατατραπιδύον ἢ τῆτο, ἐγέουοντα τῆ οἴνου τούτου, ἀλλ' ἠπιωμένοι ὑποκατέα. Οἴνειδος δὲ σφι ὅτι μέγιστον τῆτο. ὅσοι δὲ αὖ αὐτῶν καὶ κατὰ πολλοὺς ἀνδρες ἀναιρηκότες ἔωσι, ἔτι δὲ σὺν δύο κύλικας ἔχοιτες, πίνουσι ὁμοῦ.

las, quot quisque interfe- cerit referre, lætissima & frequentissima mentio: binisq; poculis, qui plurimos *retulere perpotatis, interlocantur: is honos præcipuus est. Pocula ut Issedones parentum, ita inimicissimorum capitibus exproliant. Apud Anthropophagos ipsæ etiam epulæ visceribus humanis apparantur. Geloni hostiū cutibus equos, seque velant: illos, reliqui corporis, se, capitum.

* Fortè in Mela leg. qui plurimos retulere, perpotant. ut τὸ interlocantur redundet, pro quo Pintianus, interiungunt: qua voce & Martialem vsus nunc didici: & interiunctas dextras dixit Livius, quod Maro, & dextrā iungere dextræ. Sed tamen vereor ut hic quadret. Herodotus Erato: Σπαρτιῆται ἐπεὶ ζωρότερον βάλων πίνειν, ὅπισκύνθιον λέγουσι.

* Pro ἀραιρημένοι, quod in Aldino est, quo vsus sum, leg. censeo ἀναιρημένοι.

Ibidem.

Ὀρκία δὲ ποιοῦνται σκῦθαί ὡς δὲ,
 πρὸς τοὺς ἀν ποίεονταί ἐς κύλικα
 μεγάλην κερμίην οἶνον ἐγχέαντες,
 αἶμα συμμίσχουσι τῷ τὰ ὄρκία τα-
 μομαίων, τύφαντες ὑπέαπ, ἢ ὄπι-
 ταμόντες μαχίρη σμικρὸν τοῦ σώ-
 ματος. καὶ ἔπειτα ἀποβάψαντες ἐς
 τὴν κύλικα ἀκινάκεια, καὶ οἶσους ἢ
 σάραρον, καὶ ἀκόντιον. ἔπειτὰ δὲ ταῦ-
 τα ποίησωσι, κατὰ δύχοντα πολλά. ἢ
 ἔπειτα ἀποπίνουσι αὐτοῖτε οἱ τὸ ὄρ-
 κιον ποιήσαντες, καὶ τῷ ἐπομαίων οἱ
 πλείστου ἀξιοί.

Οἱ δὲ βορυθνεῖται ἔτι λέγουσι
 σφέας, αὐτοῖς εἶμιλησίους.

Ἔστι μεταξὺ βορυθνεός τε ποτα-
 μοῦ, καὶ ὑπάνιος χῶρος, ἔνομα δ'
 ἔστι οἱ ἄξαμπαῖος, τῷ καὶ ὀλίγον τι
 πρὸτερον τούτων μνήμιον εἶχον, φά-
 ρμος ἐστὶ αὐτῷ κρῖν ὑδατος πικρῆ
 εἶμιλη, ἀπὸ ἧς τὸ ὑδωρ ἀπορρέον τὸ ὑψα-
 ριν ἀποτον ποιεῖ.

Θύεσι ταῦτοι μὲν τῇ παρθένω
 τοῖς τε ναυηγούς, καὶ τοῖς ἀν λάβωσι
 ἐλλιώων ἐπαναχθέντας. Τὴν δὲ
 δαίμονα ταύτην τῇ θύεσι, λέγουσι
 αὐτοὶ ταῦτοι ἰφιγένειαν τὴν ἀγα-
 μέμνονος εἶμιλη.

* Suprà Herodotus, corruptè fortasse Ἀμαξάμπεον τὸς αὐτῶν.

Ibidem Mela. Tauri Iphigeniæ & Orestis aduentu
 maximè memorati: immanes sunt moribus, immanemq; fa-
 mam habent solere pro victimis aduenas cædere.

Ibidem Mela de iisdem.

Ne foedera quidem in-
 cruenta sunt. Sauciant se
 qui paciscuntur. exem-
 ptumque sanguinem, *vbi
 permiscuere, degustant.
 Id putant mansuræ fidei
 pignus certissimum.

* Vbi permiscuere] Credo
 scripsisse Melam, vbi vino per-
 miscuere Herodoti auctori-
 tem secutus.

*Lib. i r. cap. i. de
 Borysthene fl.*

Secundum Borystheni-
 da & Olbida Græca opida
 egreditur.

Lib. i r. cap. i.

Callipidas Hypanis in-
 cludit: ex grandi palude
 oritur, quam Matrem eius
 accolæ appellant, & diu
 qualis natus est defluit.
 Tandem non longè à ma-
 ri ex paruo fonte, cui *Ex-
 ampeo cognomen est,
 adeò amaras aquas accipit,
 vt ipse quoque iam sui dif-
 fimilis, & non dulcis hinc
 defluat.

Κινδυνόκοι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἔτι
 νεβροί, γόητες ἔτι λέγον ὅτι ὑπὸ σκυ-
 φέων καὶ ἐλλήνων ἔτι ἐν τῇ σκυθικῇ
 κατοικημένων, ὡς ἔτεος ἑκάστω ἀπαξ ἔ-
 νευραὶν ἕκαστος, λύκος γίνεται ἡμέρας ὀλί-
 γας, καὶ αὐτὸς ὀπίστω ἐς τὸ αὐτὸ κατί-
 σαται. ἐμὲ μὲν νεῦ ταῦτα λέγοντες ἐ-
 πείθουσι. λέγουσι δὲ ἐδὲν ἥσων, καὶ
 ὀμνύουσι δὲ λέγοντες. ἀνδροφάγοι δὲ
 ἀγριώτατα πάντων ἀνθρώπων ἔχου-
 σι ἡθεα, ἔτε δίκην νομίζοντες, ἔτε νό-
 μω ἐδὲν ἡρώμοι. νομάδες δὲ εἰσὶ
 ἐδὲν δὲ φορέουσι τῇ σκυθικῇ ὁμοίαν
 γλῶσσαν δὲ ἰδίαν. μελάγχλαινοι δὲ
 εἶματ' αὐτὰ μὲν μέλανα φορέουσι πάντες,
 ἀπ' ὧν καὶ τὰς ἐπινομίας ἔχουσι. ἀν-
 δροφάγοι δὲ μόνον τούτων νόμοισι
 δὲ σκυθικοῖσι χρέωνται.

Ὀνομα δὲ τῇ πόλει ἐστὶ γελωνός. τῆ
 δὲ τείχεος μέγεθος καλὸν ἕκαστον, εἰρή-
 κοντα σταδίων ἐστὶ. ὑψηλὸν δὲ καὶ πᾶν
 ξύλινον καὶ οἰκίαι αὐτῶν ξύλιναί, καὶ
 τὰ ἱερά ἐστὶ ὅτι δὴ αὐτῶν ἐλληνικῶν
 θεῶν ἱερά, ἐλληνικῶς κατασκευασμένα
 ἀγάλμασι τε καὶ βωμοῖσι, καὶ νηοῖσι
 ξυλίνοισι. Ὑπὸ μάλιστα ἐλλήνων
 καλέονται καὶ οἱ βερδῖνοι, Γελωνοί, καὶ
 ὀρθῶς καλεόμενοι ἢ δὲ χώρα σφέων
 πᾶσα ἐστὶ δασέα ἰδίῃσι παντοίησι. ἐν
 δὲ τῇ ἰδίῃ τῇ πλείστῃ ἐστὶ λίμνη μεγά-
 λη τε καὶ πολλή, καὶ ἔλος, καὶ κάλα-
 μος πᾶσι αὐτοῖς.

Lib. 11. cap. 1.

Apud Anthropophagos
 ipsæ etiam epulæ viscerib.
 humanis apparantur. Me-
 lanchlænis atra vestis, & ex
 ea nomen. Neuris statum
 *singulis tempus est, quo,
 si velint, in lupos, iterum-
 que in eos qui fuere, mu-
 tentur.

* Credo leg. statum singulis
 annis tempus est. *Græcè*, ὡς
 ἔτεος ἑκάστω.

Lib. 1. cap. XXI.

Regna Amazonum fe-
 cundos pabulo ad alia ste-
 riles, nudosque campos te-
 nēt Budini, Geloni urbem
 ligneam habitant.

Ibidem

Τὰ δὲ γάμων τῆς ἀμαζόνων ὧ
δέσφι διακίετα. ἔγαμύετα παρθέ-
νος ἔδ' ἴκη, ὡρὶν ἀν τῶν πελεμίων ἀν-
δρα λποκτείνη. αἱ δ' ἔτινες αὐτέων καὶ
τελοῦτασι γηραιαὶ ὡρὶν γήμαθα, οὐ
δυναμύρα πέννομον ἐκπλήστα.

Γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς
ἔχειν νασαμώνων ἕκαστος, ὅπκοιον
αὐτέων τὴν μίξιν ποιοῦντα, ἔσω
ὡδ' ἀπλησίω, τὰ καὶ μασαγέται,
ἰσπερὶν σίμπωνα πρεσβύτων) μίσ-
ροντα. ὡρὶν δὲ γαμύεοντος νασα-
μωνος ἀνδρὸς νόμος ὅτι τὴν νύμφην
νυκτι τῆ ὡρῶτη δὲ πᾶντων διεξελ-
θεῖν τῆ δ' αὐτομόνων μιτρομύην τῆ
δ' ὡς ἕκαστος οἱ μιχθῆ, διδοῖ δ' ἄρον τὸ
ἀν ἔχη φερόμυρος ὅξ οἴκου. ὅρκοισι
δὲ καὶ μαντικῆ χρεῶνται τοῖσι δὲ. ὁμ-
νύσι μὲν τὸς παρὰ σφίσι ἀνδρας δι-
καιοτάτοις καὶ ἀρίστοις λεγομύροις γενέ-
σθαι τούτοις, τῆ τύμβων ἀπτόμυροι
μαντεύον) δὲ ὅπ τῆ πρεσβύτων φοι-
τέοντες τὰ σήματα. καὶ κατευξάμε-
νοι ὅπ πηγατακοιμέωνται. τὸ δ' ἀν ἴδοιεν
τῆ ἔψδ ἐνύωνιον, τούτω χρεῶνται.

cum munere aduenerint: & tum cum plurimis concubuisse
maximum decus: in reliquum pudicitia insignis est.

* Herodotus hac omnia citra exceptionem tribuit Nasamonibus populis Αὐχι-
σίων: nihil Αὐγίλις. Vbi fort. Αὐχιάων leg. ex Stephano περὶ πολέων. Mela Αὐ-
σίων vide:ur legisse: verit enim Ausenses: nisi fortè Auschisenses vel Auschi-
lenses leg. cuiquam videatur. Quem Αἴγυια χῶρον vocat Halicarn. puto ex Pom-
ponio Αὐγυια scrib. ut ex ambiguitate litterarum i. & u. in corrupta lingua Gre-
cæ pronuntiatione natum mendam appareat. De his inf. Quos vero τοὺς προζόνου,
Herod.

Ibidem.

Feminæ nubunt: verum
ut nobiles habeantur, non
in ætate modus est. Nisi
quæ hostem interemere,
virgines manent.

Lib. I. cap. VIII.

Quod singulis aliquot si-
mul coniuges: & plures ob
id liberi agnatiq. sunt nus-
quam pauci degunt. Post:
Apud Ausenses nulli certa
vxo est. Ex his qui tam
confuso parentum coitu
passim incertiq. nascuntur,
quos pro suis alant, formæ
similitudine agnoscunt.

Augile Manes tantú Deos
putant. per eos deierant:
eos ut oracula consulunt,
precati q. quæ volunt, vbi
tumulis incubuere, pro re-
sponsis ferunt somnia.

Feminis eorum sollempne
est, nocte, qua nubunt,
omniũ stupro patere, qui

Herod. Manes Mela reddidit. Plinius lib. v. cap. v i i i. inferos exscripsit: non rectè mea sententia. Mortuos enim intelligit maiores & parentes Augylarum, ἀνδρας δικαιτάτους ἢ ἀρίστους λεγομένους γένεας. Aesculapio sic incubabant antiqui. vide Strabonem, & Plautum Curcul.

Τουτέων δὲ κατ' ὑπερθε πρὸς νότον ἄνεμον, ἐν τῇ θηριώδει οἰκέουσι *Γαράμαντες, οἱ πάντα ἀνθρώπων φύγουσι, καὶ παντὸς ὀμιλίω. καὶ ἔτε ὀπλων ἐκτέα) ἀρήϊον ἔδεν, ἔτε ἀμύνεας ὀπισθέαται. ἔτσι μὲν δὲ κατ' ὑπερθε οἰκέουσι γασαμώνων.

Ἐς δὲ τὸν πόλεμον, σρεθῶν καταγαίων δρεας φορέουσι φροβλήματα [Μάκα.]

Διὰ δὲ αὐτῶν κίνυψ ποταμὸς ῥέων ἐν λόφῳ καλυμμένῳ χαρίτων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδού.

tes esse audierant: De Gamphasantibus verò nunquam in mentem ne per somnium quidem venerat. Eadem enim Mela & ex eo Plinius lib. v i. cap. v i i i. & Martianus Capella lib. v i.

Ἀεβες καὶ θρεθῶν δρεαίς, ἀντὶ θωράκων ἢ ἀσπίδων ἐπετέτοντο. *Ibidem.* Primores sagis velantur: vulgus bestiarum pecudumq; pellibus. *Lib. i. cap. vii.* Utrà est Dea opidum, & Cinyps fluvius per vberima arua decidens.

Οὔτοι δὲ ἢ οἱ μάχλυες πέρειξ τὴν τριτωνίδα λίμνῳ οἰκέουσι. τὸ μέσον δὲ σφι εἰλεῖ ὄξίτων. καὶ οἱ μὲν μάχλυες τὰ ὀπίσω κομέουσι τὴν κεφαλήν. οἱ δὲ Αὐσῆς τὰ ἔμπροσθεν. ὀρτὴ δὲ ἐνιαυσίη ἀθηναίης. αἱ παρθένοι αὐτῆς δίχα διασᾶσαι μάχονται πρὸς ἀλλήλας λίθοισί τε καὶ ξύλοισι, τῇ αὐθιγενεῖ θεῶ λέγουσαι τὰ πάτρια ὑποτελέειν τὴν ἀθηναίην καλέουσι. *Lib. i. cap. vii.*

Mela lib. i. cap. viii.

Nudi sunt Gamphantes, armorumq; omnium ignari: nec vitare sciunt tela nec iacere: ideoque obuios fugiunt, neq. aliarum quam quibus idem ingenij est, aut congressus, aut colloquia patiuntur.

*Equidem in Herod. Γαμφάσαντες non Γαράμαντες leg. contenderim, & locum ab indoctis librariis corruptum, qui Garaman-

†Iulius Pollux lib. i. Onomast.

Lib. i. cap. vii.

Super hunc Syrtim ingens palus: amnem Tritona recipit: ipsa Tritonis: vnde & Mineræ cognomen inditum est, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ. faciuntque ei fabulæ aliquam fidem, quòd quem natalem eius putant, ludicris virginum inter se decertantium celebrant. *Lib.*

τας δὲ ὑποθησκύσας παρθένους ἐκ
τῶν τρωμάτων ψυδδοπαρθένοις κα-
λέουσι. τινὲς δὲ ἀθηναίην φασὶ ποσὴ
δέωνος εἶναι θυγατέρα, καὶ τὸ ξιτωνί-
δος λίμνης καὶ μιν μεμφθεῖσάν τι τῶν
πατρὶ δουραγέων τινὲς δι. τὸ δὲ Δία
ἐωυτοῦ μιν ποιήσασι θυγατέρα. ταῦ-
τα μὲν λέγουσι.

Μίξιν δὲ ὀπίκουρον τῶν γυναικῶν
ποίεον, ἔτε σιωπικέοντες, κτηνηδόν
τε μισγόμενοι. ἔπειαν δὲ γυναικὶ τὸ
παιδίον ἀδελφὸν γέννηται, συμφοιτέου-
σι ἐστὶ αὐτὸ οἱ ἄνδρες ξίτου μινός, καὶ
* τῶν ἀνῆκη τῶν ἀνδρῶν τὸ παιδίον,
τούτου παῖς νομίζεται.

Πρῶτοι μὲν ὑπὸ θηβέων δεκά
ἡμερέων ὁδοῦ ἀμμώνιοι, ἔχοντες τὸ
ἱερὸν ὑπὸ τῆς θεβαίως διός. καὶ γὰρ τὸ ἐν
θήβησι, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται μοι,
κεκοσμέσσωπιν τῆς διός τ' ὠγαλμά-
ῳσι. τυγχάνει δὲ καὶ ἄλλο σφι ὕδωρ
κρηναῖον εἶναι τὸ πᾶν μὲν ὀρθρὸν γίνε-
ται χλιαρὸν ἀγροῆς δὲ πληθυέσης ψυ-
χρότερον. μεσαμβρίη τέ ἐστι, καὶ τὸ
κάρτα γίνεται ψυχρόν. τῆνικαῦτα δὲ
ἀφδουσι τοὺς κήπους. ὑποκλινομένης
δὲ τῆς ἡμέρης, ὑπάρτεται τῆς ψυχροῦ, ἐς
ἔδύεται τε ὁ ἥλιος, καὶ τὸ ὕδωρ γίνε-
ται χλιαρὸν. ἐπὶ δὲ μάλλον ἰὸν ἐς τὸ θερ-
μὸν, ἐς μέσας νύκτας πελαγίζει. τῆ-
νικαῦτα δὲ ζέει ἀμβολάδην. παρέρχονται τε μέσῃ νύκτι, καὶ ψύχεται
μέχρι ἐς ἡῶ. ὅτι κλησιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη καλεῖται ἡλίου.

Ἐτέρως ἀλὸς κολωνός, καὶ ἀνδροποιοικέες ἐν αὐτῶν, τοῖσι ἔνομα Γα-
ράμαντές ἐστι ἔθνος μέγα ἰχυράς. ἐν τοῖσι καὶ οἱ ὀπιδονόμοι βόες γίνονται.

D

ὀπιδονο-

Lib. I. cap. VIII.

Apud Ausenses nulli certa vxor
est. Ex his qui tam confuso pa-
rentum coitu passim incertiq. na-
scuntur, quos pro suis alant, forme
similitudine agnoscunt. Et sup.
Quod singulis aliquot simul con-
iuges, & plures ob id liberi agna-
tisque sunt, nusquam pauci degunt.

* Laur. Valla reddidit: apud quem vi-
rum habitare sustinet. Malè. Ex
Mela discere poterat vertendum, cui for-
ma similis fuerit. Mox in Heroicis Al-
dino: παρατείνεσα ὑπὸ Θεβαίων τῶν
Αἰγυπτιέων ἐπὶ ἠρακλείας σήλας
mendosum esse, leg. ἄπὸ Θεβαίων.

Ibidem.

Ad Catabathmon Cyrenaica
prouincia est, in eaque sunt Am-
monis oraculum, fidei inclytæ: &
fons quem Solis appellant. Fons
media nocte feruet, mox & paul-
latim tepescens, fit luce frigidus:
tunc vt Sol surgit ita frigidior: sub-
inde per Meridiem maximè riger.
Sumit deinde tepores iterum, &
prima nocte calidus, atque vt illa
procedit, ita calidior. Rursus cum
est media, perferuet.

* De Ammonis oraculo Plinius lib. V. cap.
V. & lib. VI. ca. XXIX. De fonte Solis
ibidem lib. & cap. V. & lib. II. cap.
CIII. & Arrianum de gestis Alexandri
initio: Lucretius lib. VI. & Strabo lib.
XVII. Geograph.

ὀπιθονόμοι δὲ δὴ τὸ δὲ εἰσί. τὰ κέ-
 ρεα ἔχουσι κεκυφότερα ἐς τὸ ἔμπεροθεν.
 δὴ τὸ οὐπίσω ἀναχωρέοντες νέμοντες,
 ἐς γὰρ τὸ ἔμπεροθεν ἐκ οἰοῖτε εἰσί,
 παρεμβαλλόντων ἐς τὴν γῆν τῆς κε-
 ρέων. ἄλλο δὲ ἐδὲν δὴ φέρεται τῶν ἄλ-
 λων βοῶν, ὅτι μὴ τὸ, καὶ τὸ δέρμα ἐς
 παχύτητα, καὶ ξίψιν. Μοχ:σιτέον-
 ται δὲ οἱ ξωγλοδύται ὄφεις, καὶ σαύ-
 ρεις, καὶ τὰ τοιαῦτα τῆς ἐρπετῶν. γλώ-
 σσαν δὲ ἐδὲ μὴ ἄλλη παρεμπίπτειν νε-
 νομίῃσιν, ἀλλὰ τεξύγασιν, κατὰ περ
 αἰ νυκτερίδες. Ἄπο δὲ Γαλαμάντων
 δι' ἄλλων δέκα ἡμερῶν ὁδοῦ, ἄλλος
 ἄλος τε κολωνός, ὅ ὕδωρ καὶ ἀνθρώπο-
 ποι ὡς αὐτὸν οἰκέσει, τοῖσι ἔνομα ἔστι
 ἄτλαντες. οἱ ἀνώνυμοί εἰσι μούνοι ἀν-
 θρώπων, τῆς ἡμεῖς ἰδμεν. ἀλέσι μὲν
 γὰρ σφί ἔστι Ἄτλαντες ἔνομα, ἐνὶ δὲ
 ἑκάστῳ αὐτέων ἔνομα ἐδὲν κέεται. ἔ-
 τοι τὰ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶν-
 ται, καὶ πρὸς τούτοις πάντα τὰ αἰ-
 ρὰ λοιδορέονται, ὅτι σφέας καίων
 ἐπιξίβει, αὐτοὺς τε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
 τὴν χώραν αὐτέων.

Ἐχέει δὲ τὸ ἄλος τούτου ἕρος τὰ
 ἔνομα ἄτλας. ἔστι δὲ σεινὸν καὶ κυκλο-
 τερὸς πάντι. ὑψηλὸν δὲ ἔτι δὴ πὺ λέ-
 γεται, ὡς τὰς κορυφαὶ αὐτῆς ἐκ οἰάτε
 εἶδ' ἰδέσθαι. ἐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἄπο λεί-
 πει νέφρα ἔτε φέρεται, ἔτε χειμῶνος.
 τὸ κίονα τοῦ οὐρανοῦ λέγουσιν οἱ ὀπι-
 χώριοι εἶδ'. ἐπὶ τούτου τὸ ἕρος οἱ ἀν-
 θρώποι ἔτοι ἑσώνυμοι ἐγένοντο. κα-

Lib. I. cap. VIII.

Ex his qui ultra deserta esse me-
 morantur Atlantes Solem exe-
 crantur, & dum oritur & dum oc-
 cidit, ut ipsis agrisque pestiferum.
 * Nomina singuli non habent.

Troglodytæ nullarum opum do-
 mini, strident magis quam lo-
 quuntur. Specus subeunt, alun-
 turque serpentibus. Apud * Ga-
 ramantas etiam armenta sunt,
 eaque obliqua ceruice pascuntur.
 Nam pronis directa in humum
 cornua efficiunt.

* Nomina singuli non habent]

Herodot. ἀλέσι μὲν γὰρ σφί εἰσι Ἄ-
 τλαντες ἔνομα. id est uniuersis enim,
 vel confertis nomen est Atlantes. Valla sol-
 lemne illud suū seruat, ὅ pro ἀλέσι ἄλοι
 legit, ὅ τὰς ἐσὺς reddidi: quo nihil
 alius.

* Pintianus totum hunc locum ex Herod.
 & Plinio lib. XI. cap. XXXVII. & lib.
 IIX. cap. de bubus, restituit auxitῶν:

Specus subeunt alunturque ser-
 pentibus. Armenta habent, quæ
 obliqua ceruice pascuntur: nam
 pronis directa in humum cornua
 efficiunt. Apud Garamantas
 etiam armenta sunt, quæ retrò
 ambulancia pascuntur. Apud
 Ausenses nulli certa vxor. &c.

Lib. XII. cap. XI.

In arenis mons est Atlas, dense
 consurgens: verum incisus undiq.
 rupibus præceps, inuius, & quo
 magis surgit, exilior. Qui, quòd
 altius quam conspici potest, usq.
 in nubila erigitur, cælum & sive-
 ra non tangere modò vertice, sed
 sustinere quoque dictus est.

* Usque

λέοντα γὰρ δὴ Ἀτλαντες. λέγονται δὲ
ἔτε ἔμφυχον ἔδ' ἐν σιτίεσσι, ἔτε ἐνύ-
πνια ὄραν.

De Gigantibus loquens.

Μιλτουῦται δ' ὧν πάντες ἔτοι, καὶ
πιθηκοφαγέουσι. οἱ δὲ σφι ἄφθνοι,
ὅσοι ἐν τοῖσι ἔρεσι γίνονται.

Τ Ε Ρ Ψ Ι Χ Ο Ρ Η.

Οἱ φοίνικες ἔτοι οἱ σὺν κἀδμῶ
ἀπικόμμοι, ἦ ἔσαν οἱ γεφυραῖοι, ἀλ-
λά τε πολλὰ, οἰκήσαντες ταύτην τὴν
χώρην ἐσθήζαν διδασκάλια ἐς τοὺς
ἑλλήνας, ἃ δὴ καὶ γράμματ' ἐκ ἔον-
τα πρὶν ἑλλησι, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρῶ-
τα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωντο φοί-
νικας. Π Ο Λ Υ Μ Ν Ι Α.

Οὗ δὲ κατ' ἠπειθὸν στρατὸς πρὸς
ἠῶτε καὶ ἠλίας ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν
ὁδὸν διὰ τὴν χερσονήσου, ἐν δεξιῇ μὲν
ἔχων τὴν ἑλλήν ταφον τῆς ἀθάμαντος,
ἐν ἀριστερῇ δὲ καρδίην πόλιν. διὰ μέ-
σης δὲ πορδύμμορος πόλιος, τῆς ἔνομα
τυλχάνφ' ἔον Ἀγορῆ, ἐνθ' ἔστιν δὲ κάμ-
πῶν, τὸν κόλπον τὸν Μέλανα καλεό-
μμορον, καὶ μέλανα ποταμὸν, ἐκ ἀντι-
χόντα τότε τῆς στρατῆς τὸ ρέεθρον ἀλλ'
ὄπιλιπόντα. τῶν τὸν ποταμὸν διὰ
βαί, ἀπ' ἧ καὶ ὁ κόλπος ἔτος τῆς ἑνω-
νυμίω ἔχει, ἢ πρὸς ἑσπέρην, αἰτόν-
τε πόλι: αἰολίδα καὶ σεντορίδα λίμνην
παρέξιων, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς δρεῖσιον.
Οὗ δὲ δρεῖσιος ἔστι τῆς θρηίκης αἰγια-
λός τε καὶ πεδῖον μέγα. διὰ δὲ αὐτῆς
ῥέει ποταμὸς μέγας, ἔβρος ἐστὶ τῆς τει-
χός τε ἐδέδμητο βασιλῆιον, τῶν τὸ δὴ

* Vsq. in nubila erigitur] Fortè eri-
gi ex Herod. leg. non nemo existimabit.

Et lib. I. cap. VIII.

Atlantes nomina singuli non
habent: Non vescuntur animalibus,
neque illis in quiete qualia
cæteris mortalibus visere datur.

Mela lib. II. cap. I. de Agathyrsis.

Ora artusque pingunt: ut qui-
que maioribus præstant, ita ma-
gis vel minus: Cæterum iisdem
omnes notis, & sic ut abluere ne-
queant.

Et lib. III. cap. V. de Britannis.

Incertum ob decorem, an quid
aliud, vitro corpora infecti.

Mela Libro I. cap. XII.

Phœnicem illustrare Phœ-
nices, sollers hominum genus, &
ad belli pacisque munia eximium.
Literas & literarum operas, alias-
que etiam artes; maria nauibus adi-
re, classe configere, imperitare
gentibus: regnum præliumque
commenti.

Lib. I. cap. II.

Ex fluuio quem accipit Melas
dictus: duas vrbes amplectitur,
Alopeconesum & in altero Isthmi
littore sitam Cardiam. Eximia est
Aenos, ab Aenea profugo condi-
ta. Circa Hebrū Cicones. Trans
eundem Doriscos, vbi Xer-
xē copias suas, quia numero non
poterat, * [spacio mensum ferunt.
Deinde promontorium Serrium,
ex quo canentem Orphea, secuta
narrantur nemora, & Zone.

* Spacio mensum ferunt] Sic &
Plinius lib. IIII. cap. XI. Natur Hi-
storia. In numero immane quantum discre-

δορίσκος κέκλιται, καὶ περσέων φρε-
 ρὴ ἐν αὐτῷ κατεσήμεε ὑπὸ δαρείου ἕξ
 ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε ὅτι σκύθας
 ἐσρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ ξέρξῃ ὁ χῶ-
 ρος εἶ) ὀπιτήδεος ἐνδρατάξαι τὴ καὶ
 ἕξαριθμῆσαι τὸν στρατὸν καὶ ἐποίησε
 ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας
 ἀπικομίας ἐς δορίσκον, οἱ ναυάρχου,
 κελούσαντος ξέρξου, ἐς τὸν αἰγιαλὸν
 τὸν περσέου δορίσκῳ ἐκόμισαν. ἐν
 τῷ Σάλιτε σαμοθρήϊκῃ πεπόλισαι
 πόλις, καὶ Ζώνη. τελευταία δὲ αὐτῆ
 Σέρρειον, ἀκρηονομασίη. ὁ δὲ χῶρος
 ἕτος τὸ παλαιὸν ἦν κικόνων. ἐς τῆτον τὸ
 αἰγιαλὸν καταχόντες τὰς νέας ἀνέ-
 ψυχον ἀνεκύνσαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ δο-
 ρίσκῳ τῆτον τὸν χρόνον τῆς στρατῆς
 ἀριθμὸν ἐποίησε. ὅσον μὲν νῦν ἕκα-
 σπι παρεῖχον πλήθος ἀριθμὸν, ἐκ ἕχου
 εἶπα τὸ ἀξέκῃς, ἔ γὰρ λέγει) πρὸς ἑ-
 δαμῶν ἀνθρώπων, σύμπαντες δὲ τῆ
 στρατῆ τῆ περσέου τὸ πλῆθος, ἑβδομή-
 κοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξηριθμή-
 θησαν δὲ τὸνδε τὸ ἕξοπον. σπηλαγοντο
 ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων,
 καὶ συνάψαντες ταύτῃν ὡς μάλιστα
 εἶχον, περιέγραψαν ἕστωθεν κύκλον.
 περιγράψαντες δὲ καὶ ἀπέντες τοῖς μυ-
 ρίοις, αἰμασίην περιέβαλον καὶ τὸν
 κύκλον, ὕψος ἀνήκασαι ἀνδρὶ ἐς τὸν
 ὀμφαλόν. ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἀλ-
 λας ἐσεεῖβαζον ἐς τὸ περιεκοδομημέ-
 νον, μέχρις ἑπάντας τῆτω τῷ ἕξο-
 πῳ ἐξηριθμήσαν.

pant Historici. Valla in Herod. verit, centū
 & septuaginta myriades, id est, decies septies
 centena millia. 1700000. Vide Diodorum
 Siculum lib. xi. Biblioth. Isocratem Pana-
 thenaico, & Plinium lib. xxxij. cap. x. Ju-
 stinus lib. ij. Historiarum Philippicarum Epi-
 tomæ. Xerxes septingenta millia de
 regno armauerat, & trecenta mil-
 lia de auxiliis: vt non immeritò
 proditum sit, flumina ab exercitu
 eius siccata, Græciamq. omnem
 vix capere exercitum potuisse:
 Naues quoq. decies centum mil-
 lia numero habuisse dicitur. Ceterū
 de Sala Mela extremo lib. 111.

Recensens exercitum Xerxis.

Τύτους δὲ ἔοντας σκύθας ἀμυργίως
 Σάκας ἐκάλεον. οἱ δὲ Πέρσαι πάντας
 τοὺς σκύθας καλέουσι Σάκας.

Mela Lib. III. cap. v.

Scythici populi, fere omnes in
 vnum Sacæ (sic leg.) appellati. &
 cap. vi. Scythæ sunt Androphagoi,
 & Sacæ, definiti regione, quæ
 feris scatet, inhabitabili.

ΟΥΡΑΝΙΑ.

De Atheniensium classe ad Salaminem con-
 tra Xerxem. ἐς Πάγονα τὸν

Τροϊζηνίων λιμένα προεῖρητο συλλέγε-
 ἔς. *Mela lib. II. cap. III.*

Troezenij fide societatis Atticæ
 illustres: portus Saronicus & Sche-
 nitas & Pagonus.

* Leg. igitur Pagonus per quartam vo-
 calem, vt Græcis Πάγων. Dici sanè non
 potest, quæ multa in auctoib. antiquis loca
 in integrū restitui possent, si ad Græcos fon-
 tes longè uberrimos, unde fluxerunt, refe-
 rantur. Vellem idem in Cicerone, & Pli-
 nio alij absoluisent: quorum alterum ab H.
 Stephano inchoatum; alterum à Ioach. Pe-
 rionio promissum tantum, laboris fortasè
 magnitudine utrisq. deterritis, imperfectum
 iacet.

Τ Ε Λ Ο Σ.